

Ekonomi och styrning
Lena Lindgren

Centrala slutsatser

- Det har framkommit väldigt få belägg i den här studien för att det politiska beslutsfattandet och den politiska styrningen fungerar sämre i en kommun, en region eller ett landsting med minoritetsstyre.
- Flera av politikerna har framhåvt att de bredare och därmed mer omfattande diskussionerna som behövs när de styrande inte har egen majoritet, ofta tar längre tid än vad som vanligen är fallet i majoritetsstyren. Detta har dock varit värt det, eftersom besluten har blivit bättre, haft ett bredare politiskt stöd och att det därmed också funnits förutsättningar för att besluten skulle ligga kvar längre över tid.
- Oftast är det de personliga egenskaperna hos de politiska ledarna och deras personkemi som är avgörande för hur bra den politiska styrningen fungerar snarare än den specifika styrformen.
- Partierna kan välja ledare som;
 - Tar tid till samarbete
 - Är kommunikativ
 - Skapar en miljö som främjar samarbete
 - Har starka mandat från partiet
- Det finns dock en baksida av omfattande breda politiska samarbeten i kommuner, regioner och landsting. Ett problem som kan uppstå är att ju fler politiska partier som är med och påverkar besluten, desto svårare kan det bli för medborgarna att i val påverka hur de framtida besluten ska se ut samt utkräva ansvar för de beslut som tidigare har fattats. Problemet är inte alltid att komma överens i en fråga – att komma överens och därmed inte kunna påvisa skillnader kan ibland vara ett större problem.
- Den fysiska miljön spelar roll och kan t.ex. organiseras på ett sätt att den bidrar till informella diskussioner och ett långsiktigt bra politiskt samarbetsklimat
- Samförståndskulturen i framförallt de mindre kommunerna i studien var väldigt påtaglig i budgetprocesserna – det fanns nämligen ofta bara ett gemensamt budgetförslag. En anledning var att oppositionen sällan förfogade över de kompetens- och tidsmässiga resurser som krävdes för att ta fram ett helt eget förslag. En annan anledning var att det var väldigt få saker i budgeten som man inte var överens om. ”80 procent bestäms av statliga regleringar, 15 procent är sunt förnuft som det i stort sett är omöjligt att inte vara överens om. Bland de resterande 5 procenten kan det möjligtvis vara någon enstaka procent

som vi möjligtvis skulle kunna skapa en konflikt kring” var en vanlig beskrivning.

- För mindre kommuner med en minskande och framförallt allt äldre befolkning sågs det som naturligt att sluta leden och samarbeta för att hantera en gemensam ”fiende”: den besvärliga ekonomiska och demografiska situationen. En nyare gemensam fiende som också befrämjade samarbetet mellan de traditionella stora politiska partierna var det nya uppstickarpartiet: Sverigedemokraterna (SD). Med ett undantag har SD framställts som ett parti som man ville hålla borta från makten, vilket i sin tur underlättade samarbetet mellan de två stora partier som tidigare utgjorde varandras huvudfiender.